

פיזיקה 3

פרק 6 - קרינת גוף שחור

תוכן העניינים

1. תיאוריות מוקדמות של תורת הקוונטים ומבנה האטום.....1

תיאוריות מוקדמות של תורת הקוונטים ומבנה האטום:

סיכום כללי:

ההנחה הקוונטית של פלאנק וקרינת גוף שחור.

		<p>גרף של קרינת גוף שחור כתלות באורך הגל ובטמפרטורות שונות</p>
<p>λ_p - אורך הגל בשיא T - הטמפרטורה בקלווין</p>	$\lambda_p T = 2.90 \cdot 10^{-3} m \cdot K$	<p>חוק ווין - Wien law</p>
<p>קבוע בולצמן $k = 1.38 \cdot 10^{-23} J \cdot K^{-1}$ קבוע פלאנק $h = 6.626 \cdot 10^{-34} J \cdot s$</p>	$I(\lambda, T) = \frac{2\pi hc^2 \lambda^{-5}}{e^{hc/\lambda kT} - 1}$	<p>נוסחת פלאנק לקרינת גוף שחור</p>
<p><u>ההנחה הקוונטית של פלאנק</u></p>	$E_{min} = hf$	<p>אנרגיה מינימלית של מטען בתנועה הרמונית באטום</p>
<p>המספר הקוונטי $n = 1, 2, 3, \dots$</p>	$E = nhf$	<p>אנרגיית המטען חייבת להיות כפולה שלמה של הערך המינימלי</p>

שאלות:

(1) **דוגמה - טמפרטורת השמש**
 הראו באמצעות חוק ווין כי הטמפרטורה על פני השמש היא באמת 6,000K אם ידוע שאורך הגל של האור הנראה הוא בערך 500nm.

(2) **דוגמה - טמפרטורת כוכב**
 טלסקופ גדול בחלל מזהה כוכב חדש. הקרינה שפולט הכוכב נקלטת בטלסקופ כאשר השיא של הקרינה הוא באורך גל של 90nm. מהי הטמפרטורה על פני הכוכב?

(3) **טמפרטורה של מתכת**
 מה הטמפרטורה של מתכת בשלב הריתוך אם שיא פליטת האור שלה באורך גל של 460nm.

(4) **הפרש אנרגיות של מולקולה רוטטת**
 מולקולת HCl רוטטת בתדירות של: $8.1 \cdot 10^{13} \text{ Hz}$.
 חשבו את ההפרש בין שני ערכים צמודים של האנרגיות האפשריות לפי ההנחה הקוונטית של פלאנק לערכי האנרגיה באוסילציות. תנו תשובה בג'אול ובאלקטרון וולט.

(5) **חוק ווין וקבוע פלאנק מנוסחת הקרינה**

$$I(\lambda, T) = \frac{2\pi hc^2 \lambda^{-5}}{e^{hc/\lambda kT} - 1}$$
 נוסחת פלאנק לקרינת גוף שחור היא:
 א. * הראו, ללא שימוש בחוק ווין, כי קבוע $\lambda_p T =$ לעזרתכם פתרון המשוואה: $5e^{-x} = 5 - x$: $x = 4.966$.
 ב. השתמשו בחוק ווין וחשבו את קבוע פלאנק.
 ג. ** הראו כי הקרינה הנפלטת מגוף שחור פרופורציונית לטמפרטורה ברביעית - חוק סטפן - בולצמן.
 הדרכה: בשביל לחשב את הקרינה הכוללת הנפלטת יש לעשות אינטגרציה על כל אורכי הגל, אין צורך לפתור את האינטגרל עד הסוף.

תשובות סופיות:

- (1) הוכחה.
- (2) .32,000K
- (3) .6,300K
- (4) $.5.4 \cdot 10^{-20} \text{ J}$, 0.34eU
- (5) הוכחה.